

Исходя из этого, анализ показателей уровня жизни Республики Казахстан показал как преимущества, но еще и проблемы. Уровень жизни является интегральным показателем, характеризующим благосостояние населения, но в данный момент основным источником доходов населения является доход от трудовой деятельности, но прошу заметить, для сельской местности характерен достаточно высокий удельный вес доходов от самостоятельной занятости, чем у города. И вместе с этим происходят изменения в уровне прожиточного минимума который, в свою очередь, играет главную роль в рамках социального обеспечения.

Если мы будем характеризовать уровень бедности населения в странах СНГ, можно сделать вывод что в таких странах, как Казахстан, Украина, Азербайджан и Беларусь, отмечается достаточно низкий уровень бедности который находится в пределах 2,8-9,1%

Литература

1. Демографический ежегодник Казахстана. Статистический сборник. / Под ред. А.А. Смаилова:
2. Уровень жизни населения в Казахстане Статистический сборник. /Под ред. А.А. Смаилова

Төлегетай Ж.Ә., 1 курс (академик Е.А.Бөкетов атындағы ҚарУ)
Ғылыми жетекші - э.ғ.к. доцент Хишаева Ж.Т.

ЕСЕП ЖӘНЕ АУДИТТИҢ ӨЗЕКТИ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Бүгінгі таңда ел экономикасының нарықтық экономикаға көшуіне байланысты жаңа қызмет түрлерінің пайда болуымен қатар бухгалтерлік есептің маңызы мен ролі артып келеді. Осыған байланысты бухгалтерлік есептің мазмұны мен құрылымына өзгерістер енгізілді. Елдегі бухгалтерлік есеп халықаралық қаржылық есептіліктің талаптарына толық сәйкес келетін бухгалтер кәсіпорынның қаржылық жағдайын анықтай, бағалай және есептей білуі, сондай-ақ экономикалық әл-ауқаттың одан әрі даму жолдарын жоспарлауы керек[1].

Есеп және аудит-кәсіптің табыстық есебін тексеріп, онда көрген шаруашылықтың табыстылығын анықтап, сонымен бухгалтерлік есеп қаржысын, салық заңдарын, банк және әлеуметтік есеп процессін келісім шарт бойынша кәсіпкер ретінде тексеріп, арнайы төлем арқылы қызмет көрсету. Бухгалтерлік есептің зерттеу объектілері- ақшалай тұлғаланған шаруашылық құрал жабдығы, олардың өндіріс барысындағы қозғалымы және олардың құралуы және пайдалану көздері. Бухгалтерлік ақпаратты сыртқы пайдаланушылар мен менеджерлердің қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін есеп жүйесі дұрыс ұйымдастырылуы қажет.

Есеп жүйесінің деректерін талдау және синтетикалық шоттардың талаптарымен жалпылау, жүйелеу, салыстыру, оларды арнайы құрылған есеп тіркелімдеріне жинақтау, олардың негізінде қорытынды есеп жасау бухгалтерлік есепті ұйымдастырудың негізгі мақсаттарына жатады[2].

Елдегі бухгалтерлік есеп жүйесінің бухгалтерлік есеп жұмысының мәні мен сипаты өзгерді. Бухгалтерлік есеп объектілерінің көпшілігі өзгерістерге ұшырады, негізгі құралдар мен күрделі салымдардың, жарғылық капиталдың, арнайы қорлардың, пайда мен шығындардың және т.б. есебін жүргізудің әдістемелік тәсілдері халықаралық стандарттарға сәйкес ескерілді. Халықаралық тәжірибеге сәйкес бухгалтерлік қорытынды есептілікті жасаудың құрамы мен мәні, тапсыру мерзімдері, оның қашан және кімге тапсырылатындығы туралы өзгерістер қорытынды есеп ақпаратын сыртқы пайдаланушыларға мүмкіндік берді[2].

Бухгалтерлік есепті ұйымдастырудың және жетілдірудің түпкі мақсаты таза пайдасы бар кез келген шаруашылық жүргізуші субъектілердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету және нарықтық қатынастар бойынша экономикалық нормаларды сақтау болып табылады.

Осы жоғары ұйымдастырушылық процесті жетілдіру үшін бүкіл ел бойынша бухгалтерлік есеп жүйесін жетілдіру жолдарын белгілеу қажет. Оларға:

- бухгалтерлік есеп қызметін құқықтық жетілдіру және нормативтік құқықтық актілерді кеңінен қолдану.

-бухгалтерлік есеп және қорытынды есеп бойынша қабылданған бухгалтерлік есеп стандарттарын жетілдіру, жаңадан әзірленетін отандық бухгалтерлік есеп стандарттарын қалыптастыру. Осыған байланысты әдістемелік нұсқаулар мен ережелер, сондай-ақ жетілдірілген бухгалтерлік есеп принциптері сақталады.

-қаржылық және басқарушылық (өндірістік) есеп өрісін бөлу және әрбір кәсіпорынға тең жалпы бухгалтерлік есеп жүйесін жетілдірудің ұйымдастыру бағытын құру[3].

Елдегі бухгалтерлік есеп туралы заң бухгалтерлік есеп жүйесінің құқығын негіздегенін, бухгалтерлік есеп бағытын, есеп беру жағдайын, сондай-ақ есеп процесін ұйымдастырудың негіздерін қалағанын білу керек. Бухгалтериямен айналысатын тұлғалар күн сайын бухгалтерлік есеп бойынша заңдар мен нормативтік актілерді басшылыққа алуы керек.

Бухгалтерлік есеп стандарттары халықаралық деңгейде қабылданған есеп жүргізудің негізгі әдістері мен бағыттары бойынша жинақталған құжат (қағидат) болып табылады. Бухгалтерлік есеп стандарттарына қойылатын талаптар, олардың мәні, есепке алу стандарттарына тән қажетті бөлімдер мен есепке алу объектілері орталықтандырылған әдістемелерге сәйкес жүргізіледі. Үкімет пен оның органдары берілген есеп ақпаратын сол кәсіпорынға қатысты экономикалық саясат пен салық шараларын белгілеу үшін пайдаланады [3].

Әдебиеттер

1. "Бухгалтерлік есеп және қаржылық есеп беру туралы" 2007 жылғы 28 ақпандағы Қазақстан Республикасының №234 заңы (02.01.21 ж. өзгертулер мен толықтыруларымен). <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000234>

2. Бухгалтерлік есеп саясаты мен аудитті жетілдіру мәселелері. <https://qazbrand.info>

3. Приказ Министра финансов Республики Казахстан от 31 января 2013 года № 50 Об утверждении Национального стандарта финансовой отчетности (с изменениями от 03.06.2019 г.). https://online.zakon.kz/document/?doc_id=31335042#pos=5;-108

Узбаева А.Е., 1 курс (академик Е.А. Бөкетов атындағы ҚарУ)
Ғылыми жетекші - PhD, А.Н. Ламбекова

ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ COVID-19

Бұл мақалада бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған сараптамалық бағалаулар негізінде Қазақстандағы пандемияның қазіргі және әлеуметтік экономикалық салдары талданады, сонымен қатар үкіметтің қазіргі жағдайда қабылдаған негізгі шаралары қарастырылады.

Коронавирус инфекцияны қоздыратын, құрамында РНК бар вирустың үлкен тұқымдасы, олар жануарлар мен адамдар арасында жұғады. Коронавирустар алғаш рет 1975 жылы оқшауланған, қазіргі кезде олар 4 субфамилияға (альфа, бета, дельта және гамма) және 30-дан астам түрге бөлінеді, олардың тізімі үнемі өсіп отырады. Ауыр және тез таралатын ауруларды тудыратын жаңа коронавирустардың пайда болу себебі спонтанды мутация болып табылады. Сондықтан коронавирустардың барлық түрлері адамдар үшін қауіпті болуы мүмкін.

Қазіргі жағдайда Қазақстандық жетекші экономикалық сарапшылардың көпшілігі коронавирус пандемиясының бүкіл әлемге тез таралуы нәтижесінде экономикаға орасан зор зардаптар тигізеді деп дабыл қағуда. Бұл пандемияның Қазақстанның экономикасы бірқатара маңызды қаржылық экономикалық проблемаларға тап болады. Қазақстанның ішкі жалпы өнімі (ЖІӨ) деңгейі пандемияның әсерінен кем дегенде 10-20% -ға, тағы біреуі төмендеуі мүмкін деп күтілуде. Жағымсыз. Экономикаға әсер етудің маңызды факторы - бұл әлемдік нарықтағы мұнай бағасының деңгейі. Жақын болашақта мұнайдың орташа жылдық бағалары \$ 25 белгісінен аспайды деп болжанып отыр, және сіздер білетіндей, мұнай қазақстандық экономикадағы негізгі тауар болып табылады [1].

COVID-19-тің қазіргі жағдайы Қазақстандағы терең дағдарыстардың себебі болуы мүмкін, өйткені COVID 19 әлемдік экономикалық дағдарысты тудырды, оның ауқымын әлі толық бағалау қиын. Басқа елдермен салыстырмалы талдау негізінде Қазақстанда бөлшек сауда, авиация өнеркәсібі, мұнай-газ, тау-кен ісі, көлік, электр энергетикасы және қызмет көрсету секторы сияқты экономикасының сегменттері мен секторларының қатысушылары қазіргі нарықтық жағдайда ең осал тұсы болып тұр [2].

Өткен жылы Қазақстан экономикасы 4,1 процентке өссе, инфляция көрсеткіші 5,3 процентті құраған. Биылғы болжам бойынша жалпы ішкі өнім көлемі 3,8 процентке ғана жетеді. Тәуелсіз рейтинг талдау тобының директоры Марина Стефанидің айтуынша, алдағы жылдары отандық қара алтын бағасы түссе, тұтынушылар тауары импорты қарқын алады [3].